

Основне завдання слайдів у ході відеолекції полягає саме у приверненні уваги здобувачів, адже кожні 5 хвилин треба застосовувати прийоми активізації роботи курсантів: цікаві приклади; постійна презентація матеріалу [4, с.130].

Розробка дистанційного курсу з певного предмета характеризується великою трудомісткістю, вимагає достатнього рівня кваліфікації викладача і може бути успішною лише з урахуванням психолого-педагогічних особливостей такого типу навчання [1, с.12].

Таким чином в умовах воєнного стану необхідною є розробка нових підходів та моделей освітнього процесу у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання. Дистанційна форма навчання показала своє панівне становище поряд із рештою форм навчання, що сприяє організації самоосвіти.

Список бібліографічних посилань

1. Буленок С. М. Коваленко Л. В. Психологічні та педагогічні особливості дистанційного навчання. *«Дистанційне навчання в глобалізованому світі»* : міжвузів. наук.-метод. семінар, м. Київ, 17 лют. 2021 р. Київ, 2021. С. 11-14.
2. Гаврилюк Н. М. Огляд моделей, принципів, форм і методів дистанційного навчання. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 30. Т. 2. 2020 С. 127-130.
3. Дистанційне навчання URL:<http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro> (дата звернення: 26.04.2022).
4. Костікова І. Електронна педагогіка : монографія. Харків : Смуґаста типографія, 2015. 160 с.
5. Прибилова В.М. Проблеми та переваги дистанційного навчання у вищих навчальних закладах України. *Проблеми сучасної освіти*. 2017. № 4. URL:<https://periodicals.karazin.ua/issuedu/article/view/8791>

Отримано 01.05.2022

УДК 340.12

ШАПОВАЛ В. М.,

доктор філософських наук, професор,
професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0003-4826-8463>

ФІЛОСОФСЬКА ОСВІТА В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРОВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Підготовка співробітників правоохоронних органів України у вищих навчальних закладах МВС має за мету, перш за все, сформувати висококваліфікованих спеціалістів, які могли би найкращим чином виконувати свої обов'язки з охорони правопорядку, захисту життя та здоров'я громадян в рамках національної правової системи, що існує на той або інший час у нашій країні. Такі спеціалісти повинні поєднувати у собі конкретні правові знання та навички з вміннями застосовувати їх у своїй безпосередній професійній діяльності. Разом з тим, щоб бути справжнім правоохоронцем, захисником справедливості, необхідні не тільки професійні, але й високі людські якості. Саме на виховання таких якостей направлені дисципліни гуманітарного циклу, серед яких одне з важливих місць посідає філософія.

Особливе значення гуманітарні науки набувають у кризові часи, коли піддаються перевірці і перегляду більшість цінностей, які вважались надійним у минулому, морально-психологічні якості людини. Дійсно, діяльність правоохоронця у період воєнного

стану суттєво відрізняється від роботи у мирні часи. Мова йде не тільки про специфіку застосування законів і правових норм у цей період, не тільки про неймовірне фізичне і психічне навантаження на стражів закону, максимальної відповідальності і концентрації всіх сил, але й про перемини у світогляді, трансформацію ціннісних орієнтацій, які, у кінцеву підсумку, визначають направленість і характер будь яких людських дій.

Ціннісні орієнтації людини є результатом багатьох складових, серед яких: стосунки у своїй родині, досвід, отриманий у школі, соціокультурна ситуація у тій місцевості, де безпосередньо проживає людина, а також загальний стан країні у цілому. Величезне значення має той інформаційний простір, який оточує індивіда, інформація, яку він всмоктує у себе протягом всього життя, а особливо у ранній період, коли відбувається формування свідомості.

У кризові часи зазнають випробувань не тільки фізичні та психологічні якості людини, але й її погляди і переконання, весь духовний світ, де втрачають важливість цінності мирного часу і на перший план виходять зовсім інші пріоритети. Слід мати на увазі і післявоєнний синдром. Будь які війни закінчуються і настають мирні часи, і це буде такий світ, який буде потребувати нової перебудови свідомості, адже ситуація буде суттєво відрізнитись від того, якою вона була до початку війни. Все це породжує необхідність гнучкості свідомості, готовності постійно коректувати свої погляди, і кожна наступна перебудова може бути не менш болісною, аніж попередня. Виникає важливе питання, де та межа, яка визначає здатність людини до адаптивності, з одного боку, і збереження своїх принципів, необхідність самоідентифікації, з іншого?

Існує переконлива думка, що людина є вільною істотою, і з певного часу має можливість самостійно формувати своє інформаційне середовище, вважати ту або іншу інформацію цінною себе і критично ставитись до іншої інформації, відмовляти від того, що не стикується з головними цінностями особистого життя. Слід зазначити, що відбір та селекція інформації у сучасний період є непростим завданням, оскільки ми живемо у постмодерному суспільстві, де інформаційні потоки стають безмежними і людині важко зорієнтуватись у цьому океані інформації, зберегти власну ідентичність. Йде справжня війна за душі та уми людини, яку ведуть наймогутніші медіа багатьох країн, війна, від результатів цієї війни загалом залежить подальша доля світу.

У такій ситуації найважливіше значення має набуття узагальнюючих гуманістичних знань, які, крім іншого, дає саме філософська освіта. За своєю сутністю філософія є світоглядним, людиновимірним знанням. Якщо людина має за мету зрозуміти світ, яким він є насправді, чи має цей світ якийсь сенс, або ж такого сенсу взагалі не існує, яким є місце індивіда у цьому світі, ніяк не можна пройти повз філософії.

Необхідність підготовки співробітників правоохоронних органів України, які органічно поєднували б у собі глибокі і всебічні знання права, фізичну досконалість, високі моральні якості і психологічну стійкість не викликає ніяких заперечень. Разом з тим, особливістю вищого навчального закладу є те, що він повинен готувати еліту країни, тобто таких людей, які б були ініціаторами найсучасніших, передових ідей економічного, соціально-політичного і гуманітарного ґатунку, бачити за зовнішніми проявами явищ природної чи соціальної дійсності їх внутрішню сутність, приховані до певного часу тенденції та сприяти їх розвитку.

Для успішного вирішення цих завдань, необхідно, щоб випускник вищої школи України був не тільки висококваліфікованим спеціалістом свого профілю, але й свідомим громадянином, мав широкий кругозір, був глибоко обізнаний з найкращими вітчизняними і світовими культурними надбаннями, займався безперервною освітою і самоосвітою. Особливу роль у цьому процесі відіграє філософія, яка допомагає синтезувати розрізнені знання і досвід, що отримує людина протягом свого життя, підвести їх під

міцний науковий і моральний фундамент, дати надійні світоглядні засади, що дозволяють людину гідно пройти будь які випробування. Крім іншого, філософія є методологічною основою конкретних наукових досліджень, задає основні принципи таких досліджень, визначає їх форму та зміст у прикладному та загальнокультурному контекстах. Використовуючи категоріальний апарат філософії як методологічні засади наукових пошуків у сфері правознавства, науковець може успішно просуватись у розв'язанні поставлених перед ним відповідних науково-дослідних завдань.

Оволодіння філософським інструментарієм сприяє формуванню свідомої громадянської позиції щодо основних соціально-політичних явищ в Україні і світі, допомагає виробляти критичне мислення, яке нічого не приймає на віру, до всього потребує доказів, не хитається перед кон'юнктурними міркуваннями. Критичне філософське мислення дозволяє відрізнити головні напрямки розвитку суспільного життя від другорядних, свідомо застосовувати набуті знання до адекватної оцінки актуальних подій, формувати передові гуманістичні переконання та будувати свою діяльність відповідно до цих переконань. Філософський погляд на речі дає можливість набуті вміння розрізнити новаторські і архаїчні підходи та правильно оцінювати прояви кожного з них, безперервно розширяти свій тезаурус та виробляти елементи всесвітньо-історичного, узагальнюючого погляду на дійсність, що робить людину активним творцем історії, у кінцевому підсумку, робить людину людиною.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Людина в цивілізації XXI століття: проблема свободи / В.Г. Табачковський, М.О. Булатов, Т.В. Лютий, Н.В. Хамітов та ін. К.: Наукова думка, 2005. 272 с.
3. Циппеліус Р. Філософія права / Пер. з нім. К.: Тандем, 2000. 300 с.

Отримано 01.05.2022

УДК 343.1

ЮХНО О. О.,

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри криміналістики, судової
експертології та домедичної підготовки факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0002-4771-0531>*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЧЛЕНІВ СЛІДЧО-ОПЕРАТИВНИХ ГРУП ТА СПЕЦІАЛІСТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Професійна підготовка членів слідчо-оперативних груп здійснюється ще за мирного часу. Зазвичай професійна підготовка в мирний час працівників, що входять до складу слідчо-оперативних груп, здійснюється окремо при відповідних структурних підрозділах МВС України та Національної поліції України. В той же час, сумісні заняття в системі службової підготовки за участю представників Національної поліції України і галузевих відомств МВС України, зокрема Прикордонної служби МВС України, Міграційної служби України, ДСНС України та структурних підрозділів, представників та спеціалістів інших міністерств і відомств не проводяться, обмежуючись разовими запрошеннями (й то окремих) їх представників на такі види занять по питаннях взаємодії, які слід вирішувати під час підготовки у мирний час та на випадок воєнного стану.